

एम. ए. (लोकप्रशासन) पदव्युत्तर शिक्षणक्रम (M58)

अभ्यासक्रम

प्रथम वर्ष : सत्र पहिले

अनिवार्य

१) लोकप्रशासनाचे सिद्धांत व विचार (PAD501) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : लोकप्रशासनाची तत्वे

घटक १ : लोकप्रशासन अर्थ स्वरूप व्याप्ती व महत्त्व

घटक २ : वूड्रो विल्सनचा लोक प्रशासनाविषयी दृष्टीकोण लोक प्रशासन चा विकास व लोकप्रशासनाची सद्यस्थिती

घटक ३ : लोकप्रशासन व खाजगी प्रशासन आणि नवलोक प्रशासन

घटक ४ : लोक प्रशासनाच्या अभ्यासाची विविध दृष्टिकोन

घटक ५ : लोकप्रशासन चे सिद्धांत

घटक ६ : लोक प्रशासन आणि इतर सामाजिक शास्त्रे

घटक ७ : लोक प्रशासनावरील नियंत्रण व उत्तरदायित्व

पुस्तक २ : संघटना : तत्व व्यवहार

घटक १ : संघटना अर्थ व वैशिष्ट्ये औपचारिक व अनौपचारिक संघटन

घटक २ : संघटनेचे तत्वे-1

घटक ३ : संघटनेचे तत्वे-2

घटक ४ : संघटनेचे सिद्धांत

घटक ५ : प्रशासकीय संघटनेची रचना व प्रकार

घटक ६ : मुख्यालय व क्षेत्रीय कार्यालय संबंध, प्रशासकीय न्यायाधिकरण, नियामक प्राधिकरण

पुस्तक ३ : प्रशासकीय विचारवंत -१

घटक १ : लोकप्रशासनातील विचार प्रवाह व दृष्टिकोन

घटक २ : कौटिल्य (इ.स. पूर्व ३७१ ते २८३)

घटक ३ : मॅक्स वेबर (१८६४ ते १९२०)

घटक ४ फ्रेडरिक डब्ल्यू टेलर (१८५६ ते १९१५) व हेनरी फेयॉल (१८४१ ते १९२५)

घटक ५ : जॉर्ज एल्टन मेयो (१८८० ते १९४९) व मेरी पार्कर फॉलेट (१९६८ ते १९३३)

घटक ६ : हर्बर्ट सायमन (१८६१ ते २००१) व चेस्टर बर्नार्ड (१८४६ ते १९६१)

पुस्तक ४ : प्रशासकीय विचारवंत -२

घटक १ : फ्रेड रिग्ज (१९१७ ते २००८)

घटक २ : पीटर ड्रुकर (१९०३ ते २००५)

घटक ३ : डग्लस मॅकग्रेगर (१९०६ ते १९६४)

घटक ४ : रेनसीन लिक्टर्ट (१९०३ ते १९८१) व क्रिस अॉर्गीरीस (१९२३ ते २०१३)

घटक ५ : अब्राहम मास्लो (१९०८ ते १९७०) व फ्रेडरिक हर्जबर्ग (१९२३ ते २०००)

घटक ६ : एहजेकल ड्रॉर (१९२८) व पॉल अॅपलबी (१८९१ ते १९६३)

२) भारतीय संविधान आणि प्रशासन (PAD502) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : भारतीय संविधान तत्वज्ञान आणि प्रणाली

घटक १ : संविधानाचे तत्वज्ञान व मुल्ये

घटक २ : संविधानवाद

घटक ३ : संविधान विषयक ऐतिहासिक न्यायालयीन निर्णय

घटक ४ : राजकीय संस्कृती, पक्ष , दबावगट आणि प्रसारमाध्यमे

घटक ५ : संविधान आणि शिक्षण

घटक ६ : निवडणुकप्रक्रिया

पुस्तक २ : भारतीय संविधानाची संरचना

- घटक १ : भारतीय संविधानाची निर्मिती प्रक्रिया
- घटक २ : संविधान परिचर्चा
- घटक ३ : संविधानाची रूपरेखा
- घटक ४ : संविधानातील महत्वाच्या संकल्पना
- घटक ५ : संसदीय समित्या आणि आयुधे
- घटक ६ : महत्वाच्या घटनादुरुस्त्या

पुस्तक ३ : संवैधानिक आणि वैधानिक मंडळे

- घटक १ : संवैधानिक आणि वैधानिक मंडळाची पार्श्वभूमी
- घटक २ : संवैधानिक मंडळे - भाग १
- घटक ३ : संवैधानिक मंडळे - भाग २
- घटक ४ : वैधानिक मंडळे - भाग १
- घटक ५ : वैधानिक मंडळे - भाग २
- घटक ६ : संवैधानिक व वैधानिक मंडळाची उपयोगिता व मर्यादा

पुस्तक ४ : भारतीय संविधान आणि लोकप्रशासन संबंध

- घटक १ : भारतीय संविधानाची ठळक वैशिष्ट्ये
- घटक २ : भारतीय प्रशासनाचे स्वरूप व संरचना
- घटक ३ : भारतातील लोकसेवा
- घटक ४ : घटनात्मक संस्था
- घटक ५ : कल्याणकारी प्रशासन
- घटक ६ : भारतातील न्यायव्यवस्था

३) भारतीय शासन आणि प्रशासन (PAD503) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : भारतीय राजकीय यंत्रणा

- घटक १ : भारतीय लोकशाही यवस्था
- घटक २ : राष्ट्रपती
- घटक ३ : राज्यसभा
- घटक ४ : लोकसभा
- घटक ५ : पंतप्रधान व मंत्रिमंडळ
- घटक ६ : सर्वोच्च न्यायालय

पुस्तक २ : भारतीय प्रशासन

- घटक १ : भारतीय प्रशासनाचा उगम व विकास
- घटक २ : भारतीय प्रशासनाची वैशिष्ट्ये
- घटक ३ : केंद्रीय मंत्रालय / खाते
- घटक ४ : केंद्रीय सचिवालय
- घटक ५ : मंत्रिमंडळात्मक सचिवालय व पंतप्रधानाचे कार्यालय
- घटक ६ : भारतातील प्रशासकीय सुधारणा : एक आढावा

पुस्तक ३ : राज्य प्रशासन

- घटक १ : घटक राज्याची निर्मिती
- घटक २ : राज्य विधिमंडळ
- घटक ३ : राज्य कार्यकारी मंडळ
- घटक ४ : उच्च न्यायालय
- घटक ५ : संवैधानिक व वैधानिक यंत्रणा
- घटक ६ : केंद्र-राज्य संबंध

पुस्तक ४ : जिल्हा प्रशासन

- घटक १ : जिल्हा प्रशासनाची निर्मिती आणि विकास
- घटक २ : जिल्हा प्रशासनाचे घटक

घटक ३ : जिल्हा नियोजन समिती

घटक ४ : जिल्हाधिकारी

घटक ५ : कायदा, सुव्यवस्था व पोलीस प्रशासन

घटक ६ : जिल्हा प्रशासनास समोरील समस्या आणि आव्हाने

४) लोकप्रशासनातील प्रवाह भाग -१ (PAD504) (श्रेयांक २)

पुस्तक १ सुशासन व ई- प्रशासन

घटक १ : सुशासन संकल्पना

घटक २ : सु-शासन विषयक महत्वाचे विचार

घटक ३ : सु-शासनाचे जागतिक संदर्भ

घटक ४ : माहिती तंत्रज्ञान धोरण व प्रशासकीय यंत्रणा

घटक ५ : विविध क्षेत्रातील ई-प्रशासनाचा वापर

घटक ६ : नागरी सेवा वितरण प्रणाली

पुस्तक २ पर्यावरण प्रशासन

घटक १ : पर्यावरण प्रशासन संकल्पना

घटक २ : पर्यावरण: संरक्षण व संवर्धन

घटक ३ : पर्यावरण रक्षणाचे जागतिक प्रयत्न

घटक ४ : भारताचे पर्यावरण संरक्षण धोरण व कायदे

घटक ५ : पर्यावरण नियंत्रण प्रशासन

घटक ६ : शाश्वत विकास

वैकल्पिक

५) भारतातील लोकसेवा (PAD505) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : भारतातील लोकसेवेचा इतिहास

घटक १ : लोकसेवा अर्थ, स्वरूप, वैशिष्ट्ये

घटक २ : प्राचीन भारतातील लोकसेवा

घटक ३ : मध्ययुगीन भारतातील लोकसेवा

घटक ४ : ब्रिटिश काळातील लोकसेवा

घटक ५ : स्वातंत्र्योत्तर काळातील लोकसेवा

घटक ६ : भारतीय लोकसेवेतील प्रमुख सुधारणा

घटक ७ : पोलीस सेवेचा इतिहास

पुस्तक २ : भारतातील लोकसेवा व्यवस्था

घटक १ : भारतातील लोकसेवा व्यवस्था

घटक २ : अखिल भारतीय सेवा

घटक ३ : केंद्रीय लोकसेवा

घटक ४ : राज्य लोकसेवा

घटक ५ : लोकसेवा भरती अभिकरणे

घटक ६ : लोकसेवा प्रशिक्षण संस्था

पुस्तक ३ : भारतातील लोकसेवा नियम व कायदे

घटक १ : भारतातील लोकसेवा व प्रशासकीय कायदा : संकल्पना व स्वरूप

घटक २ : केंद्र व राज्य शासनाचे लोकसेवा संबंधी नियम व कायदे

घटक ३ : प्रशासकीय न्यायाधिकरण

घटक ४ : माहितीचा अधिकार

घटक ५ : लोकपाल

घटक ६ : लोकायुक्त

पुस्तक ४ : लोकसेवा समस्या व उपाय

घटक १ : लोकसेवेतील भ्रष्टाचार : कारणे व उपाय

घटक २ : राजकीय पदाधिकारी - प्रशासकीय अधिकारी वाद

- घटक ३ : लोकसेवेतील नैतिकता
- घटक ४ : लोकसेवेतील शिस्त, मनोबल आणि लोकसेवेची संघटना
- घटक ५ : सामान्य प्रशासक व विशेषज्ञ प्रशासक
- घटक ६ : लोकसेवेतील जबाबदारी व उत्तरदायित्व

किंवा

६) मानव आणि वित्तीय संसाधन व्यवस्थापन (PAD506) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : कर्मचारी प्रशासन

- घटक १ : कर्मचारी प्रशासन
- घटक २ : भरती
- घटक ३ : प्रशिक्षण
- घटक ४ : पदोन्नती
- घटक ५ : सेवानिवर्ती
- घटक ६ : कर्मचारी प्रशासनासमोरील समस्या व आव्हाने

पुस्तक २ : मानव संसाधन व्यवस्थापन : संघटन आणि समस्या

- घटक १ : मानव संसाधन व्यवस्थापन अर्थ, स्वरूप, व्याप्ती व महत्व
- घटक २ : मानव संसाधन नियोजन
- घटक ३ : मानव संसाधन विकास मंत्रालय
- घटक ४ : मानव संसाधन व्यवस्थापन संघटन : केंद्रीय स्तर
- घटक ५ : मानव संसाधन व्यवस्थापन संघटन : राज्यस्तर
- घटक ६ : मानव संसाधन व्यवस्थापन :समस्या व उपाय

पुस्तक ३ : मानव संसाधन व्यवस्थापनाची तंत्रे

- घटक १ : व्यवस्थापनाची संकल्पना
- घटक २ : व्यवस्थापनाच्या विविध पद्धती
- घटक ३ : कार्यसिद्धी मूल्यमापन
- घटक ४ : कार्यपुनरावलोकन मुल्यांकन तंत्र समीक्षात्मक पध्दती
- घटक ५ : व्यवस्थापन माहिती प्रणाली
- घटक ६ : सामर्थ्य, दुर्बलता, संधी व आव्हाने

पुस्तक ४ : वित्तीय प्रशासन आणि व्यवस्थापन

- घटक १ : वित्तीय प्रशासन
- घटक २ : अंदाजपत्रक (अर्थसंकल्प)
- घटक ३ : अंदाजपत्रकीय प्रक्रिया
- घटक ४ : वित्तीय व्यवस्थापन
- घटक ५ : आर्थिक उत्तरदायित्व
- घटक ६ : वित्त आयोग

७) संशोधन पद्धती (RM) (PAD599) (श्रेयांक ४)

पुस्तक २ सामाजिकशास्त्रातील संशोधन पद्धती

- घटक १ : संशोधन: अर्थ, व्याख्या व वैशिष्ट्ये
- घटक २ : सामाजिक संशोधन: अर्थ, महत्व व उद्दिष्ट्ये
- घटक ३ : सिद्धांत आणि संशोधन प्रतिमान
- घटक ४ : सामाजिक संशोधन: सिद्धांत बांधणी, प्रकार व उपयुक्तता
- घटक ५ : चांगल्या संशोधनाचे निकष व संशोधकाचे आवश्यक गुण
- घटक ६ : सामाजिक संशोधनाचे टप्पे

पुस्तक २ सामाजिकशास्त्र संशोधनातील संशोधन आराखडा व वस्तुनिष्ठता

- घटक १ : संशोधन आराखडा : अर्थ, आवश्यकता व महत्व
- घटक २ : आदर्श संशोधन आराखड्यासाठी आवश्यक घटक

- घटक ३ : संशोधन आराखड्याची बांधणी आणि प्रकार
- घटक ४ : संशोधनातील वस्तुनिष्ठतेचा अर्थ व व्याख्या
- घटक ५ : वस्तुनिष्ठ दृष्टीकोनाचे महत्व व आवश्यकता
- घटक ६ : वस्तुनिष्ठ दृष्टीकोनातील समस्या

पुस्तक ३ सामाजिक शास्त्रातील संशोधन प्रक्रिया

- घटक १ : समस्या सूत्रण
- घटक २ : गृहीतकृत्य
- घटक ३ : नमुना निवड
- घटक ४ : तथ्य संकलन
- घटक ५ : तथ्याचे विश्लेषण व निर्वचन
- घटक ६ : अहवाल लेखन

पुस्तक ४ सामाजिक संशोधन पद्धती

- घटक १ : ऐतिहासिक संशोधन पद्धती
- घटक २ : प्रयोगात्मक संशोधन पद्धती
- घटक ३ : व्यष्टी अध्ययन पद्धती
- घटक ४ : सांख्यिकीय पद्धती
- घटक ५ : सर्वेक्षण पद्धती
- घटक ६ : संशोधन कार्यात ग्रंथालय, संगणक व इंटरनेटचा वापर

प्रथम वर्ष : सत्र दुसरे

अनिवार्य

८) समकालीन लोकप्रशासन (PAD507) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : तुलनात्मक लोकप्रशासन

- घटक १ : तुलनात्मक लोक प्रशासन
- घटक २ : तुलनात्मक लोकप्रशासनात एफ. डब्ल्यू. रिगज यांचे योगदान
- घटक ३ : भारत, ग्रेट ब्रिटन व संयुक्त राज्य अमेरिका येथील प्रशासकीय पद्धतीची वैशिष्ट्ये
- घटक ४ : ग्रेट ब्रिटन व अमेरिकेची विधीपालिका
- घटक ५ : ब्रिटन व अमेरिकेची कार्यपालिका
- घटक ६ : इंग्लंड आणि अमेरिकेतील न्यायपालिका

पुस्तक २ : विकास प्रशासन

- घटक १ : विकास प्रशासन
- घटक २ : विकास प्रशासनाची वैशिष्ट्ये
- घटक ३ : विकास प्रशासन आणि जनसहभाग
- घटक ४ : नोकरशाही आणि विकास प्रशासन
- घटक ५ : विकासाचे तंत्र आणि नियोजन
- घटक ६ : विकास प्रशासना पुढील आव्हाने आणि समस्या

पुस्तक ३ : सामाजिक न्याय प्रशासन

- घटक १ : सामाजिक न्याय प्रशासन: स्वरूप व संकल्पना
- घटक २ : सामाजिक न्याय: अर्थ संकल्पना आणि विचार
- घटक ३ : आरक्षण धोरण आणि समान संधी
- घटक ४ : सामाजिक न्यायाची धोरणे आणि कार्यक्रम
- घटक ५ : सामाजिक न्याय प्रशासनाच्या संवैधानिक संस्था आणि यंत्रणा
- घटक ६ : सामाजिक समस्या आणि प्रशासन

पुस्तक ४ : आपत्ती प्रशासन

- घटक १ : आपत्ती चा अर्थ, प्रकार आणि परिणाम
- घटक २ : आपत्ती प्रशासनाची संकल्पना
- घटक ३ : आपत्ती प्रशासन कायदा
- घटक ४ : आपत्ती प्रशासनाची संघटनात्मक संरचना
- घटक ५ : राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन संस्था
- घटक ६ : आपत्ती प्रशासनात विविध घटकांची भूमिका

९) स्थानिक शासन आणि प्रशासन (PAD508) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : स्थानिक शासन : संकल्पना आणि सिद्धांत

- घटक १ : स्थानिक शासन — अर्थ, वैशिष्ट्ये, महत्त्व आणि मर्यादा
- घटक २ : लोकशाही विकेंद्रीकरण- संकल्पना व स्वरूप
- घटक ३ : स्थानिक शासनाचे सिद्धांत व विचार
- घटक ४ : स्थानिक शासनाचे कर्मचारी प्रशासन
- घटक ५ : स्थानिक शासनाचे वित्तीय प्रशासन
- घटक ६ : स्थानिक शासनासमोरील आव्हाने

पुस्तक २ : तुलनात्मक स्थानिक शासन (संयुक्त राज्य अमेरिका, इंग्लंड, फ्रान्स व चीन)

- घटक १ : स्थानिक शासन संकल्पना
- घटक २ : संयुक्त राज्य अमेरिकेचे स्थानिक शासन
- घटक ३ : इंग्लंडचे स्थानिक शासन
- घटक ४ : फ्रान्सचे स्थानिक शासन
- घटक ५ : चीनचे स्थानिक शासन
- घटक ६ : भारताच्या संदर्भात स्थानिक शासनाचा तुलनात्मक अभ्यास (अमेरिका ,इंग्लंड ,फ्रान्स व चीन)

पुस्तक ३ : पंचायती राज

- घटक १ : भारतातील पंचायती राज व्यवस्थेचा उदय व विकास
- घटक २ : ७३ वी घटनादुरुस्ती
- घटक ३ : ग्रामसभा व ग्रामपंचायत
- घटक ४ : पंचायत समिती रचना व कार्ये
- घटक ५ : जिल्हा परिषद रचना व कार्ये
- घटक ६ : पंचायती राज व्यवस्था समस्या / आव्हाने व उपाय

पुस्तक ४ : नागरी स्थानिक शासन संस्था

- घटक १ : भारतातील नागरी स्थानिक शासन व्यवस्था : उगम व विकास
- घटक २ : नागरीकरण आणि नगर नियोजन
- घटक ३ : ७४ वी घटनादुरुस्ती
- घटक ४ : महानगरपालिका, नगरपरिषद, नगरपंचायत, कटक मंडळ
- घटक ५ : नगर विकास प्राधिकरणे
- घटक ६ : नागरी स्थानिक शासनासमोरील आव्हाने व उपाययोजना

१०) तुलनात्मक व विकास प्रशासन (PAD509) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ तुलनात्मक लोकप्रशासन

- घटक १ : तुलनात्मक प्रशासन संकल्पना व दृष्टिकोन
- घटक २ : तुलनात्मक लोकप्रशासनाच्या अभ्यासाचे विविध दृष्टिकोन : १
- घटक ३ : तुलनात्मक लोकप्रशासनाच्या अभ्यासाचे विविध दृष्टिकोन : २
- घटक ४ : तुलनात्मक लोकप्रशासनात विविध विचारवंतांचे योगदान
- घटक ५ : तुलनात्मक लोकप्रशासनापुढील समस्या
- घटक ६ : तुलनात्मक संशोधनापुढील समस्या

पुस्तक २ जपान व फ्रांसमधील प्रशासकीय व्यवस्था

- घटक १ : जपानमधील प्रशासन व्यवस्था
- घटक २ : जपानमधील कायदेमंडळ (नॅशनल डायट)
- घटक ३ : जपानमधील कार्यपालिका
- घटक ४ : जपानमधील न्यायपालिका
- घटक ५ : फ्रांसमधील प्रशासन व्यवस्था
- घटक ६ : फ्रांसमधील शासन व्यवस्था

पुस्तक ३ विकास प्रशासन

- घटक १ : विकास प्रशासन : अर्थ व संकल्पना
- घटक २ : विकासाचे विविध दृष्टीकोण
- घटक ३ : विकास व आधुनिकीकरणाची संकल्पना
- घटक ४ : भारतीय संदर्भात विकास प्रशासनाची प्रारूपे
- घटक ५ : विकास प्रशासनात विचारवंतांचे योगदान
- घटक ६ : विकास प्रशासनात नोकरशाहीची भूमिका

पुस्तक ४ विकास प्रशासनाचे जागतिक संदर्भ

- घटक १. विकासाचे आंतरराष्ट्रीय संदर्भ
- घटक २. जागतिकस्तरावर विकासाची वाटचाल
- घटक ३. विकासाच्या नियोजन यंत्रणा
- घटक ४. आंतरराष्ट्रीय आर्थिक आणि तंत्रज्ञान सहाय्य यंत्रणा
- घटक ५. हक्कांची तिसरी पिढी व विकास प्रशासन
- घटक ६. प्रशासकीय विकासाची आंतरराष्ट्रीय प्रारूपे

११) लोकप्रशासनातील प्रवाह भाग -२ (PAD510) (श्रेयांक २)

पुस्तक ३ मानवसंसाधन विकास आणि आरोग्य प्रशासन

- घटक १ : आरोग्य प्रशासन : संकल्पना
- घटक २ : आरोग्य धोरण
- घटक ३ : केंद्रीय आरोग्य प्रशासन यंत्रणा
- घटक ४ : आरोग्य विषयक पायाभूत सुविधा
- घटक ५ : आरोग्य संस्था
- घटक ६ : स्वास्थ्य रक्षणातील आरोग्य प्रशासनाची भूमिका

पुस्तक ४ आंतरराष्ट्रीय प्रशासन

- घटक १ आंतरराष्ट्रीय प्रशासन
- घटक २ संयुक्त राष्ट्रे
- घटक ३ संयुक्त राष्ट्रांची अंगे
- घटक ४ संयुक्त राष्ट्रांची विशेष अभिकरणे
- घटक ५ इतर आंतरराष्ट्रीय संस्था व संघटना
- घटक ६ आंतरराष्ट्रीय प्रशासनापुढील समस्या व वाटचाल

वैकल्पिक

१२) सामाजिक कल्याण प्रशासन आणि आर्थिक प्रशासन (PAD511) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ सामाजिक कल्याणाची संकल्पना व कायदे

- घटक १ : सामाजिक कल्याणाची संकल्पना
- घटक २ : सामाजिक न्यायाची सैद्धांतिक चौकट
- घटक ३ : सामाजिक कल्याण विषयक कायदे
- घटक ४ : महाराष्ट्र आरक्षण विषयक कायदा
- घटक ५ : सामाजिक न्यायाची अभिकरणे
- घटक ६ : सामाजिक कल्याणात स्वयंसेवी संस्थांची भूमिका

पुस्तक २. सामाजिक कल्याणाचे प्रशासन व योजना

- घटक १. राष्ट्रीय मागासवर्गीय विकास महामंडळ
- घटक २. महाराष्ट्र राज्य मागासवर्गीय विकास महामंडळ
- घटक ३. महिला व बालकल्याण यंत्रणा
- घटक ४. जिल्हा समाजकल्याण प्रशासकीय यंत्रणा (महाराष्ट्र राज्य)
- घटक ५. महिला, बालक व वृद्धांसाठीच्या कल्याणकारी योजना
- घटक ६. अल्पसंख्यांक, दिव्यांग आणि कामगारांसाठीच्या कल्याणकारी योजना

पुस्तक ३. आर्थिक प्रशासन

- घटक १. आर्थिक प्रशासनाची संकल्पना
- घटक २. अर्थसंकल्पातील सामाजिक कल्याण
- घटक ३. अर्थसंकल्पाचे आर्थिक व सामाजिक परिणाम
- घटक ४. कर प्रशासन किंवा टॅक्स
- घटक ५. संसदीय वित्तीय समित्या
- घटक ६. नियंत्रक व महालेखापाल

पुस्तक ४. नवीन आर्थिक धोरण व प्रशासन

- घटक १: नवीन आर्थिक धोरणाची पार्श्वभूमी
- घटक २. खाजगीकरण संकल्पना
- घटक ३. उदारीकरण संकल्पना
- घटक ४. जागतिकीकरण संकल्पना
- घटक ५. रोकड रहित व्यवहार
- घटक ६. रोकड रहित प्रशासनातील विविध ऑप्स अनुप्रयोग

किंवा

१३) भारतातील ग्रामीण विकास प्रशासन (PAD512) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ ग्रामीण विकास

- घटक १ : ग्रामीण विकासाची संकल्पना
- घटक २ : ग्रामीण विकास: सिद्धांतिक दृष्टिकोन
- घटक ३ : ग्रामीण विकास : वैचारिक योगदान
- घटक ४ : सामुदायिक विकास
- घटक ५ : एकात्मिक ग्रामीण विकास
- घटक ६ : ग्रामीण विकास व अनुसूचित क्षेत्रासाठी पंचायत विस्तार अधिनियम १९६६ (पेसा कायदा)

पुस्तक २ ग्रामीण विकासाची यंत्रणा

- घटक 1 : ग्रामीण विकास मंत्रालय (भारत सरकार)
- घटक 2 : पंचायतराज मंत्रालय (भारत सरकार)
- घटक 3 : ग्राम विकास विभाग (महाराष्ट्र शासन)
- घटक 4 : जिल्हा ग्राम विकास यंत्रणा व जिल्हा नियोजन मंडळ
- घटक 5 : पंचायतराज आणि ग्रामीण विकास
- घटक ६ : ग्रामीण विकासात विविध घटकांची भूमिका

पुस्तक ३ ग्रामीण विकासाचे विविध कार्यक्रम

- घटक १ : ग्रामीण रोजगार
- घटक २ : कौशल्य विकास आणि स्वयंरोजगार
- घटक ३ : पायाभूत सुविधा
- घटक ४ : मूलभूत सुविधा
- घटक ५ : सामाजिक सुरक्षा
- घटक ६ : ग्रामीण भागात शहरी सुविधा

पुस्तक ४ ग्रामीण विकासातील समस्या व आव्हाने

- घटक १ : पायाभूत सुविधांचा अभाव
- घटक २ : कृषी विषयक समस्या
- घटक ३ : दारिद्र्य व बेरोजगारी
- घटक ४ : शिक्षण व आरोग्य विषयक समस्या
- घटक ५ : अंधश्रद्धा व जातीभेदाची समस्या
- घटक ६ : ग्रामीण विकासातील आव्हाने

१४) क्षेत्रीय प्रकल्प (FP) (PAD513) (श्रेयांक ४)

द्वितीय वर्ष : तिसरे सत्र

अनिवार्य

१५) भारतातील लोकशाही व विकास (PAD601) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ लोकशाहीचा अर्थ व प्रकार

- घटक १ : लोकशाहीचा अर्थ, महत्व आणि ऐतिहासिक पार्श्वभूमी
- घटक २ : लोकशाही: संकल्पना व सिद्धांत
- घटक ३ : लोकशाहीचे प्रकार व वैशिष्ट्ये
- घटक ४ : भारतातील लोकशाही व निवडणुका
- घटक ५ : लोकशाही व सुशासन
- घटक ६ : लोकशाहीतील नेतृत्वाचे महत्व

पुस्तक २ भारतीय लोकशाहीपुढील आव्हाने

- घटक १. भारतीय लोकशाही : सद्यस्थिती आणि आव्हाने
- घटक २. भाषिकवाद व प्रादेशिकवाद
- घटक ३. धर्मवाद व जातीयता
- घटक ४. भ्रष्टाचार
- घटक ५. दहशतवाद
- घटक ६. नक्षलवाद

पुस्तक ३ भारतातील विकास व नियोजन

- घटक १. विकास : अर्थ, महत्व व विकासाची विविध प्रारूपे
- घटक २. राष्ट्रीय विकास परिषद : रचना, कार्ये व विकासातील योगदान
- घटक ३. नीती आयोग : रचना, कार्ये व विकास कार्यातील योगदान
- घटक ४. राष्ट्रीय वित्त आयोग : रचना, कार्ये व विकास कार्यातील योगदान
- घटक ५. पंचवार्षिक योजनांची अंमलबजावणी
- घटक ६. नवीन आर्थिक धोरणोत्तर नियोजन (REF पंचवार्षिक योजनांची अंमलबजावणी)

पुस्तक ४. भारतीय लोकशाही व विकास

- घटक १. लोकशाही, आधुनिकीकरण व विकास
- घटक २. भारतातील शाश्वत विकास
- घटक ३. विकास कार्यात प्रशासनाची भूमिका
- घटक ४. मानव निर्देशांक व सामाजिक अंकेक्षण
- घटक ५. उद्योगक्षेत्राचे सामाजिक उत्तरदायित्व (सी.एस.आर.)
- घटक ६. विकास कार्यात लोकसहभाग

१६) सार्वजनिक धोरण (PAD602) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १. सार्वजनिक धोरणाची रूपरेषा

- घटक १ : सार्वजनिक धोरण
- घटक २ : सार्वजनिक धोरण निर्मिती
- घटक ३ : सार्वजनिक धोरण अंमलबजावणी
- घटक ४ : सार्वजनिक धोरण मूल्यमापन
- घटक ५ : सार्वजनिक धोरण विश्लेषण
- घटक ६ : सार्वजनिक धोरण सनियंत्रण

पुस्तक २. सार्वजनिक धोरण निर्मितीचे सिद्धांत

- घटक १. सार्वजनिक धोरण निर्मितीचा सायमनचा तार्किक (Rational) सिद्धांत
- घटक २. चार्ल्स विंडब्लोमचे विश्लेषणात्मक धोरण निर्मिती प्रारूप (Model)
- घटक ३ एहजकेल ड्रोर यांचे सार्वजनिक धोरणविषयक विचार
- घटक ४. सार्वजनिक धोरणविषयक विविध दृष्टीकोन
- घटक ५. सार्वजनिक धोरणाचे विविध प्रारूप (Model)
- घटक ६. सार्वजनिक धोरण निर्मितीचे सिद्धांत

पुस्तक ३ सार्वजनिक धोरण निर्मितीची प्रक्रिया

- घटक १ : धोरण निर्मिती प्रक्रियेला प्रवृत्त करणारे घटक - १
- घटक २ : धोरण निर्मिती प्रक्रियेला प्रवृत्त करणारे घटक - २
- घटक ३ : अधिकृत धोरण निर्माते - १
- घटक ४ : अधिकृत धोरण निर्माते - २
- घटक ५ : सार्वजनिक धोरणावरील मर्यादा
- घटक ६ : भारतातील सार्वजनिक धोरण निर्मिती

पुस्तक ४. भारतातील महत्वाची सार्वजनिक धोरणे

- घटक १. आर्थिक व औद्योगिक धोरणे
- घटक २. शिक्षण आणि कृषी धोरण
- घटक ३. लोकसंख्या आणि आरोग्य धोरण
- घटक ४. जल आणि पर्यावरण धोरण
- घटक ५. महिला, बालक, युवक आणि दिव्यांगांशी निगडित धोरणे
- घटक ६. इतर महत्वाची धोरणे

१७) महाराष्ट्र प्रशासनाची रूपरेषा (PAD603) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ महाराष्ट्र राज्यातील महसूल प्रशासन

- घटक १ : महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेची पार्श्वभूमी
- घटक २ : महाराष्ट्रातील महसूल विभाग
- घटक ३ : विभागीय आयुक्त
- घटक ४ : जिल्हाधिकारी
- घटक ५ : उपजिल्हाधिकारी
- घटक ६ : तालुकास्तरीय महसूल प्रशासन

पुस्तक २. महाराष्ट्र राज्यातील पोलीस प्रशासन

- घटक १ महाराष्ट्र राज्याचा गृह विभाग
- घटक २ पोलीस महासंचालक (D.G.P.)
- घटक ३ पोलीस उपमहानिरीक्षक (D.I.G.P.)
- घटक ४ पोलीस आयुक्त आणि पोलीस अधीक्षक (S.P.)
- घटक ५ पोलीस उप-अधीक्षक (Dy. S. P.)
- घटक ६ पोलीस ठाणे प्रशासन

पुस्तक ३ महाराष्ट्र राज्यातील प्रशिक्षण व संशोधन संस्था

- घटक १ : यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा)
- घटक २ : महाराष्ट्रातील प्रमुख सामाजिक संशोधन व प्रशिक्षण संस्था
- घटक ३ : महाराष्ट्रातील प्रशासकीय व विकास प्रशिक्षण प्रबोधिनी
- घटक ४ : वसंतराव नाईक राज्य कृषी व्यवस्थापन व प्रशिक्षण संस्था (वनामती)
- घटक ५ : जल व मृदा व्यवस्थापन संस्था (वाल्मी)
- घटक ६ : महाराष्ट्रातील इतर प्रशिक्षण संस्था

पुस्तक क्र.४ महाराष्ट्र राज्यातील संविधानिक व वैधानिक संस्था

- घटक १ : राज्य निवडणुक आयोग व राज्य वित्त आयोग
- घटक २ : राज्य मानवाधिकार आयोग व राज्य महिला आयोग
- घटक ३ : राज्य माहिती आयोग व राज्य नियोजन आयोग
- घटक ४ : राज्य अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती आयोग आणि राज्य मागासवर्ग आयोग
- घटक ५ : राज्य अल्पसंख्यांक आयोग व राज्य बालहक्क संरक्षण आयोग
- घटक ६ : राज्य दिव्यांग वित्त व विकास महामंडळ व राज्य कामगार कल्याण मंडळ

१८) शिवकालीन प्रशासन (PAD604) (श्रेयांक २)

पुस्तक १. शिवकालीन प्रशासन: इतिहास व पार्श्वभूमी

- घटक १. शिवपूर्वकालीन ऐतिहासिक पार्श्वभूमी
- घटक २. छत्रपती शिवाजी महाराजांचे जीवनचरित्र
- घटक ३. शिवकालीन प्रशासन: जडणघडण व वैशिष्ट्ये
- घटक ४. अष्टप्रधान मंडळ
- घटक ५. प्रांतीय प्रशासन
- घटक ६. स्थानिक प्रशासन

पुस्तक २. शिवकालीन प्रशासन: संकल्पना व कार्यपद्धती

- घटक १. शिवकालीन प्रशासन: सिद्धांत, तत्त्वे आणि तंत्रे
- घटक २. शिवकालीन मुलकी प्रशासन
- घटक ३. शिवकालीन लष्करी प्रशासन (संदर्भ: दुर्ग, जलदुर्ग, आरमार, गनिमी कावा इत्यादी)
- घटक ४. शिवकालीन कृषी व जलव्यवस्थापन
- घटक ५. शिवकालीन धोरणे, योजना व कार्यक्रम
- घटक ६. शिवकालीन प्रशासनाची प्रासंगिकता

वैकल्पिक

१९) स्वयंसेवी संस्था आणि सहकार प्रशासन (PAD605) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १. स्वयंसेवी संस्था: संकल्पना आणि स्वरूप

- घटक १. स्वयंसेवी संस्था : संकल्पना, स्वरूप, व्याप्ती आणि महत्व
- घटक २. स्वयंसेवी संस्था: संरचना, वैशिष्ट्ये व प्रकार
- घटक ३. स्वयंसेवी संस्था: अधिनियम व वैधानिक तरतुदी
- घटक ४. स्वयंसेवी संस्थांचे जागतिक संदर्भ (युनिसेफ, एफ सी आर ए)
- घटक ५. स्वयंसेवी संस्था आणि दुर्बल घटकांचे सक्षमीकरण
- घटक ६. स्वयंसेवी संस्था: समस्या आणि आव्हाने

पुस्तक २. स्वयंसेवी संस्थांचे प्रशासन व कार्यपद्धती

- घटक १. स्वयंसेवी संस्था: नोंदणी प्रक्रिया
- घटक २. स्वयंसेवी संस्था : संरचना आणि व्यवस्थापन
- घटक ३. स्वयंसेवी संस्थांचे वित्तीय व्यवस्थापन (एनजीओ दर्पण)
- घटक ४. निवडक स्वयंसेवी संस्था : रेड क्रॉस, अॅमनेस्टी इंटरनॅशनल, हेल्प एज, बायफ, बोर्डरलेस वर्ल्ड फौंडेशन, इत्यादी
- घटक ५. स्वयंसेवी संस्था: समाजावरील प्रभाव आणि परिणाम
- घटक ६. प्रकल्प आराखडा आणि प्रकल्पाचे सादरीकरण

पुस्तक ३. सहकार: संकल्पना व चळवळ

- घटक १. सहकार: संकल्पना, व्याप्ती व महत्व
- घटक २. सहकार: विचारप्रणाली
- घटक ३. महाराष्ट्रातील सहकार चळवळीचा विकास
- घटक ४. सहकार: तत्वे आणि व्यवहार
- घटक ५. सहकारी संस्थांपुढील : समस्या आणि आव्हाने
- घटक ६. सहकारी संस्था: समाजावरील प्रभाव आणि परिणाम

पुस्तक ४. सहकार प्रशासन व व्यवस्थापन

- घटक १. सहकारी संस्था: नोंदणी प्रक्रिया
- घटक २. सहकारी संस्था : संरचना आणि व्यवस्थापन
- घटक ३. सहकारी संस्थांचे कर्मचारी व्यवस्थापन
- घटक ४. सहकारी संस्थांचे वित्तीय व्यवस्थापन
- घटक ५. सहकारी क्षेत्रावरील सनियंत्रण
- घटक ६. निवडक सहकारी संस्थांचा परिचय (प्रवरा साखर उद्योग, इफको, वारणा, अमूल, जिल्हा मध्यवर्ती बँक उदा.)

किंवा

२०) लोकप्रशासनातील नवप्रवाह आणि आव्हाने (PAD606) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : लोकप्रशासनातील नवप्रवाह - १

- घटक १ : नव लोकप्रशासन
- घटक २ : नव लोकव्यवस्थापन
- घटक ३ : लोकनिवड दृष्टीकोण
- घटक ४ : नागरी समाज
- घटक ५ : नागरिकांची सनद
- घटक ६ : लोकमूल्य व्यवस्थापन

पुस्तक २ : लोकप्रशासनातील नवप्रवाह - २

- घटक १ : सु -शासन
- घटक २ : ई- प्रशासन
- घटक ३ : सार्वजनिक - खाजगी भागीदारी
- घटक ४ : सामाजिक अंकेक्षण
- घटक ५ : प्रशासकीय पारदर्शकता व माहितीचा अधिकार
- घटक ६ : सार्वजनिक निगमांचे सामाजिक उत्तरदायित्व

पुस्तक ३ : लोकप्रशासनापुढील आव्हाने - १

- घटक १ : प्रशासनातील समन्वय
- घटक २ : प्रशासकीय संस्कृती आणि कार्यसंस्कृती
- घटक ३ : लोकसहभाग
- घटक ४ : तणाव व्यवस्थापन
- घटक ५ : नैतिक मूल्य
- घटक ६ : नोकरशाही

पुस्तक ४ : लोकप्रशासनापुढील आव्हाने - २

- घटक १ : जागतिकीकरण आणि बाजाराचे वर्चस्व
- घटक २ : कार्यालयीन पर्यावरण
- घटक ३ : लोकप्रशासन आणि लोकसहभाग
- घटक ४ : डिजिटल प्रशासन
- घटक ५ : आधार अंमलबजावणी
- घटक ६ : पर्यावरणीय प्रश्न व पर्यावरणीय प्रशासन

२१) संशोधन प्रकल्प (PAD600) (श्रेयांक ४)

अनिवार्य

२२) शैक्षणिक प्रशासन व व्यवस्थापन (PAD607) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १. भारतातील शैक्षणिक प्रशासनाचा वारसा

- घटक १. शैक्षणिक प्रशासनाची सैद्धांतिक चौकट आणि अध्यापनपद्धती
- घटक २. प्राचीन भारतीय शैक्षणिक प्रशासन
- घटक ३. मध्ययुगीन भारतीय शैक्षणिक प्रशासन
- घटक ४. ब्रिटीशकालीन भारतीय शैक्षणिक प्रशासन
- घटक ५. स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील शैक्षणिक प्रशासन
- घटक ६. राष्ट्रीय शिक्षण धोरण, २०२०

पुस्तक २. शालेय शिक्षण प्रशासन

- घटक १. शालेय शिक्षणाचा आकृतिबंध
- घटक २. शालेय शैक्षणिक प्रशासनाचा इतिहास
- घटक ३. शालेय शैक्षणिक प्रशासनाशी संबंधित आयोग व संस्था
- घटक ४. शालेय शिक्षणविषयक धोरणे
- घटक ५. शालेय शैक्षणिक प्रशासनाची संरचना
- घटक ६. शालेय शैक्षणिक प्रशासनातील घटक, समस्या आणि आव्हाने

पुस्तक ३. उच्च शिक्षण प्रशासन

- घटक १. उच्च शिक्षणाची पार्श्वभूमी, उद्दिष्ट्ये व महत्त्व
- घटक २. भारतीय उच्च शिक्षणाचा इतिहास
- घटक ३. उच्च शिक्षण: धोरण आणि शिखर संस्था
- घटक ४. उच्च शिक्षण संस्था: संघटन व कार्ये
- घटक ५. उच्च शिक्षण: गुणवत्ता नियंत्रक संस्था
- घटक ६. उच्च शिक्षणापुढील समस्या आणि आव्हाने

पुस्तक ४. तंत्र व व्यावसायिक शिक्षण प्रशासन

- घटक १. तंत्रशिक्षणाची पार्श्वभूमी, उद्दिष्ट्ये व महत्त्व
- घटक २. राष्ट्रीय स्तरावरील तंत्रशिक्षण संस्था
- घटक ३. केंद्र व राज्यस्तरीय विद्यापीठीय तंत्र व व्यवसाय शिक्षण
- घटक ४. महाविद्यालयीन तंत्रशिक्षण
- घटक ५. तंत्रनिकेतन शिक्षण
- घटक ६. व्यवसाय प्रशिक्षण केंद्र

२३) मानवी हक्क आणि मानव विकास प्रशासन (PAD608) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १. मानवी हक्क चळवळीचा इतिहास

- घटक १. मानवी हक्क: संकल्पना आणि पार्श्वभूमी
- घटक २. मानवी हक्कांचा विकास आणि लोकशाही राज्ये
- घटक ३. मानवी हक्क आणि संयुक्त राष्ट्र
- घटक ४. मानवी हक्कांच्या आंतरराष्ट्रीय आणि राष्ट्रीय चळवळी
- घटक ५. मानवी हक्क विषयक संघटना (amnesty international, human rights watch, peoples union for civil liberties, CRY, bachapan bachav, stri-mukti sanghatana, narmada bachav aandolan, samarthan, majlis (women's rights), teach for India)
- घटक ६. मानवी हक्क चळवळीपुढील आव्हाने

पुस्तक २. मानवी हक्क कायदा आणि प्रशासन

- घटक १. मानवी हक्क प्रशासन: अर्थ स्वरूप व्याप्ती
- घटक २. मानवी हक्क आणि भारतीय संविधान
- घटक ३. राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोग
- घटक ४. राज्य मानवी हक्क आयोग
- घटक ५. मानवी हक्क: पोलिस व कारागृह प्रशासन
- घटक ६. मानवी हक्क आणि न्यायव्यवस्था (मानवी हक्कांशी निगडित प्रकरणे (राष्ट्रीय आणि राज्य मानवी हक्क आयोगाने निवडा दिलेली प्रकरणे तसेच मानवी हक्कांच्या कक्षा वाढविणारी प्रकरणे)

पुस्तक ३. भारतातील मानव विकास

- घटक १ : मानव विकास: अर्थ व महत्व
- घटक २ : मानव विकासाचे आधार व दृष्टिकोन
- घटक ३ : मानव विकास निर्देशांक
- घटक ४ : भारतातील मानव विकासाचा आढावा
- घटक ५ : मानव विकास प्रगती आणि आव्हाने
- घटक ६ : मानव विकास भवितव्य व दिशा

पुस्तक ४. मानव विकास प्रशासन

- घटक १ : मानव विकास : संघटन व प्रशासन
- घटक २ : मानव विकासाशी निगडित धोरणे
- घटक ३ : मानव विकास आणि संसाधन वितरण
- घटक ४ : मानव विकास: शिक्षण आणि प्रशिक्षण
- घटक ५ : मानव विकास प्रशासनाचे विविध पैलू
- घटक ६ : मानव विकास प्रशासन आणि सामाजिक समावेशन

2४) भारतीय प्रशासकीय विचार (PAD609) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १. प्राचीन भारतीय प्रशासकीय विचार

- घटक १ : शुकृनितीतील प्रशासन
- घटक २ : कौटिल्य : साप्तांग सिद्धांत
- घटक ३ : कौटिल्य: राष्ट्रामंडळ सिद्धांत आणि विदेशनीती
- घटक ४ : कौटिल्य: राजाची कर्तव्ये आणि दिनचर्या
- घटक ५ : सम्राट अशोकाचे प्रशासन
- घटक ६ : चोलकालीन प्रशासन

पुस्तक २. मध्ययुगीन भारतातील प्रशासकीय विचार

- घटक १ : विजयनगर राजवटील प्रशासन
- घटक २ : राजपुताना प्रशासन
- घटक ३ : अबुल फझल यांचे प्रशासकीय विचार
- घटक ४ : शिखांचा राज्यकारभार आणि प्रशासन
- घटक ५ : छत्रपती शिवाजी महाराजांची प्रशासन व्यवस्था
- घटक ६ : छत्रपती संभाजी महाराजांचे प्रशासकीय विचार

पुस्तक ३. आधुनिक भारतातील प्रशासकीय विचार - १

- घटक १ : महात्मा ज्योतीराव फुले
- घटक २ : स्वामी विवेकानंद
- घटक ३ : महाराजा सयाजीराव गायकवाड
- घटक ४ : महात्मा गांधी
- घटक ५ : महर्षी अरविंद घोष
- घटक ६ : राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज

पुस्तक ४. आधुनिक भारतातील प्रशासकीय विचार - २

- घटक १. सरदार वल्लभभाई पटेल
- घटक २. ई. व्ही. पेरियार रामास्वामी नायकर
- घटक ३. सी. राजगोपालचारी
- घटक ४. पंडित जवाहरलाल नेहरू
- घटक ५. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- घटक ६. यशवंतराव चव्हाण

वैकल्पिक

२५) कृषी प्रशासन आणि उद्योजकता विकास (PAD610) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १. कृषी विकास आणि धोरण

- घटक १. कृषी विकास : संकल्पना, महत्त्व आणि विकास
- घटक २. कृषी विकास प्रशासन (भारताचे कृषी मंत्रालय, महाराष्ट्राचा कृषी विभाग, पंचायत राज आणि कृषी विकास, राष्ट्रीय कृषी बँका आणि ग्रामीण विकास (नाबार्ड))
- घटक ३. कृषी विकास आणि सहकार क्षेत्र (कृषी विकासात सहकार क्षेत्राची भूमिका, कृषी वित्त आणि सहकार बँका, कृषी उत्पन्न बाजार समिती)
- घटक ४. कृषी विकास विषयक धोरणे (उद्दिष्ट्ये, कृषी आणि अन्न धोरण, १९६०, हरित क्रांती, राष्ट्रीय कृषी धोरण, २०००)
- घटक ५. कृषी विकास आणि ग्रामीण विकास (कृषी आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्था, कृषी उत्पादन आणि ग्राम समृद्धी, कृषी रोजगार आणि आर्थिक विकास, ग्रामीण सर्वांगीण विकास)
- घटक ६. कृषी विकासासमोरील समस्या आणि उपाय — जलसंधारण आणि भारतीय शेती, कृषी व्यवसाय आणि भारतातील बाजारपेठ, कृषी व्यापाराचे उदारीकरण, भारतातील कृषी वित्त धोरण

पुस्तक २. भारतातील कृषी प्रशासन

- घटक १. भारतीय कृषी प्रशासनाची पार्श्वभूमी
- घटक २. केंद्रीय कृषी मंत्रालय
- घटक ३. महाराष्ट्र राज्य कृषी प्रशासन
- घटक ४. जिल्हा कृषी प्रशासन
- घटक ५. राष्ट्रीय कृषी विषयक संस्था
- घटक ६. राज्य कृषी विषयक संस्था

पुस्तक ३. उद्योजकता विकास आणि प्रशासन

- घटक १. उद्योजकता: अर्थ, स्वरूप आणि घटक
- घटक २. उद्योजक: अर्थ, कार्ये आणि महत्त्व [वैशिष्ट्ये, उत्क्रांती, वर्गीकरण]
- घटक ३. उद्योजकता विकास कार्यक्रम (विविध केंद्र राज्य शासकीय संस्था - योजना)
- घटक ४. उद्योजकता विकासातील नवीन प्रवाह (महिला, कृषी उद्योजक, स्टार्टअप्स)
- घटक ५. उद्योजक उपक्रमात प्रशासनाची भूमिका व आव्हाने
- घटक ६. उद्योग निर्मितीसाठीचा प्रकल्प अहवाल

पुस्तक ४. निगमांकित शासन (कार्पोरेट गव्हर्नन्स)

- घटक १. निगमांकित शासन: अर्थ, उत्क्रांती व महत्त्व
- घटक २. निगमांकित शासनातील घटक आणि संरचना
- घटक ३. निगमांकित शासन: सिद्धांत
- घटक ४. निगमांकित शासनाचे कायदेशीर आणि नियामक पैलू
- घटक ५. उद्योगक्षेत्राची सामाजिक जबाबदारी
- घटक ६. व्यावसायिक नितीमत्ता

किंवा

२६) माहिती तंत्रज्ञान आणि लोकप्रशासन (PAD611) (श्रेयांक ४)

पुस्तक १. माहिती तंत्रज्ञान संकल्पना आणि विकास

घटक १. माहिती तंत्रज्ञान : संकल्पना व महत्व

घटक २. माहिती तंत्रज्ञान: पार्श्वभूमी व स्रोत

घटक ३. माहिती व्यवस्थापन

घटक ४. तंत्रज्ञान अद्ययावतीकरण

घटक ५. मानव-संगणक आंतर्क्रिया (Include - Right to Privacy and Data Protection - खाजगीपणाचा हक्क)

घटक ६. माहिती तंत्रज्ञानाचे वैधानिक आणि नैतिक पैलू

पुस्तक २. माहिती तंत्रज्ञान प्रशासन (प्रशासकीय यंत्रणा)

घटक १. माहिती तंत्रज्ञानाशी निगडित कायदे (इंडियन एव्हिडन्स कायदा, ओफिसअल सिक्रेट्स कायदा, आयटी कायदा, टेलिकम्युनिकेशन कायदा, २०२३)

घटक २. माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालय

घटक ३. माहिती तंत्रज्ञान प्रशासनाच्या यंत्रणा

घटक ४. संचारमाध्यमे आणि माहिती तंत्रज्ञान

घटक ५. माहिती तंत्रज्ञान प्रशासनाचे यशस्वी प्रकल्प

घटक ६. माहिती तंत्रज्ञान प्रशासनापुढील समस्या व उपाययोजना

पुस्तक ३. माहिती तंत्रज्ञानातील नवप्रवाह आणि प्रशासन

घटक १. आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस (कृत्रिम बुद्धिमत्ता) आणि मशीन लर्निंग

घटक २. इंटरनेट ऑफ थिंग्स

घटक ३. ब्लॉकचेन तंत्रज्ञान

घटक ४. क्लाउड कंप्युटिंग

घटक ५. बिग डेटा

घटक ६. माहिती तंत्रज्ञान नवप्रवाहांचा प्रशासनावर प्रभाव आणि परिणाम

पुस्तक ४. सायबर सुरक्षा आणि प्रशासन

घटक १. सायबर सुरक्षा: अर्थ, स्वरूप आणि व्याप्ती

घटक २. सायबर गुन्ह्यांचे स्वरूप

घटक ३. सायबर सुरक्षेसाठीच्या वैधानिक तरतुदी

घटक ४. सायबर सुरक्षा यंत्रणा (include तक्रार निवारण यंत्रणा, प्रतिबंधात्मक उपाययोजना)

घटक ५. समाज माध्यमे : सुरक्षा आणि उपाययोजना

घटक ६. सायबर सुरक्षेपुढील समस्या व आव्हाने

२७) संशोधन प्रकल्प (PAD699) (श्रेयांक ६)